

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1115/24-U
Sp. zn. ČŠIU-S-221/24-U

Název	Základní škola Bystřany, okres Teplice, příspěvková organizace
Sídlo	Pražská 216, 417 61 Bystřany
E-mail	danickova@centrum.cz
IČO	72 745 118
Identifikátor	600 084 604
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Daníčková
Zřizovatel	Obec Bystřany
Místo inspekční činnosti	Pražská 216, Bystřany
Inspekční činnost na místě	24.-25. 9. 2024, 27. 9. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Bystřany, okres Teplice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 220 žáků v 11 třídách. Podpůrná opatření byla poskytována 54 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, 3 žáci se vzdělávali podle individuálního vzdělávacího plánu. V zájmovém vzdělávání ve školní družině bylo ve třech odděleních zapsáno 90 účastníků.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách www.zsbystrany.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má strategii svého rozvoje zpracovanou formou ročních plánů, se kterými jsou pedagogové seznamováni na začátku každého školního roku na pedagogické radě. Strategie však není dlouhodobá, cíle a podmínky pro její naplňování jsou stanoveny jen obecně bez návaznosti na současné trendy ve vzdělávání a vývoj vzdělávací politiky. Priority a kroky k dosažení stanovených cílů jsou formulovány pouze formálně a nesystematicky, nereflktují tak změny, aktuální podmínky a potřeby školy.

Při organizaci, řízení pedagogických procesů a jejich kontrole ředitelku školy účelně doplňuje její zástupce. Nastavená organizační struktura umožňuje pravidelnou komunikaci vedení školy a ostatních zaměstnanců. Pedagogický sbor je stabilní, začínajícím pedagogům poskytují účinnou podporu uvádějící učitelé. Úroveň pedagogického procesu je průběžně monitorována hospitační činností, kterou realizují zpravidla jen ředitelka školy a její zástupce. Vzájemné hospitace vhodně využívají začínající a uvádějící pedagogové ke sdílení pedagogických zkušeností, ostatní učitelé se k těmto aktivitám nedaří příliš motivovat. Minimálně jedenkrát za školní rok probíhají hodnotící pohovory ředitelky školy a učitelů zaměřené na práci se třídou a výsledky zjištění z hospitační činnosti. Hospitační činnost vedení školy ale nepostihuje všechny aspekty vzdělávání, zejména diferenciaci a individualizaci výuky, formy a metody práce, reflexi vzdělávacích cílů a rozvoj hodnotících dovedností žáků. Poskytovaná zpětná vazba vedení školy směrem k učitelům tak není efektivní a metodická podpora pedagogům pro zvyšování kvality vzdělávacího procesu není dostatečně účinná, což se projevilo při hospitační činnosti České školní inspekce zejména na druhém stupni. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánované, zaměřuje se především na prohlubování odborné kvalifikace a reaguje také na požadavky pedagogů a aktuální vzdělávací nabídku. V uplynulém období se vzdělávací aktivity všech pedagogických pracovníků soustřeďovaly zejména na wellbeing pedagogů a na zdravé vztahy v třídním kolektivu.

Škola dlouhodobě usiluje o budování příznivého klimatu, které pozitivně rozvíjí osobnost žáka. Zaměřuje se na práci se žáky ohrožené školním neúspěchem a také na žáky, kteří přicházejí z velkých sídlištních škol, a snaží se o jejich bezproblémové začleňování do třídních kolektivů. Žáci jsou aktivně zapojováni do činnosti školy prostřednictvím žákovského parlamentu. Výchovně vzdělávací proces vhodně doplňuje efektivní spolupráce s mnoha sociálními partnery.

Poradenské služby ve škole účelně zabezpečuje výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Ve škole působí 10 asistentů pedagoga, jejichž činnost koordinuje, odborně a metodicky vede výchovná poradkyně. Ke zkvalitnění práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je navázána úzká spolupráce s pracovníky ze školských

poradenských zařízení, kteří se podílejí společně s výchovnou poradkyní a pedagogy na vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření žákům a nabízejí konzultace vyučujícím.

K naplňování školních vzdělávacích programů a rozvoji kompetencí žáků ve všech oblastech vzdělávání přispívají dobré materiální podmínky, rekonstruované odborné učebny (školní dílny, cvičná kuchyňka), vybavení některých učeben novými digitálními technologiemi včetně esteticky podnětného prostředí školy a školní družiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem výuky na obou stupních byla příjemná pracovní atmosféra podpořená průběžnou pozitivní motivací, ve vztahu mezi učiteli a žáky byla patrná vzájemná důvěra. Při plánování a realizaci výuky vycházeli vyučující z cílů stanovených školním vzdělávacím programem. Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připravené, stanovená organizační a komunikační pravidla žáci většinou dodržovali. Učitelé poskytovali žákům dostatečný prostor pro zpracování zadaných úkolů, žáci se do činností zapojovali bez obav a spontánně. Ve většině vyučovacích hodin pedagogové vzdělávání žáků efektivně podporovali využitím didaktické techniky. O žácích se speciálními vzdělávacími potřebami i způsobu poskytované podpory byli vyučující v potřebném rozsahu informováni. Asistenti pedagoga aktivně spolupracovali s vyučujícími, poskytovali cílenou podporu žákům s podpůrnými opatřeními i individuální pomoc ostatním, kteří ji aktuálně potřebovali. Volené výchovně-vzdělávací strategie napomáhaly k vytváření pozitivních vztahů mezi pedagogy a žáky i mezi žáky navzájem a vedly ke vzájemnému respektu.

V hospitovaných vyučovacích hodinách na prvním stupni učitelky pracovaly se stanoveným vzdělávacím cílem, využití formy a metody práce podporovaly jeho naplnění. Účelné střídání činností, názornost výuky, aktivní zapojení žáků a zařazování relaxačních chviliek podporovaly efektivitu učení. V průběhu skupinových nebo párových činností si žáci aktivně rozvíjeli kooperativní dovednosti. Učitelky se snažily zadávané úkoly diferencovat dle individuálních předpokladů žáků. Nejeefektivněji byla diferenciací realizována ve výuce matematiky ve čtvrtém ročníku. Žákům byla poskytována průběžná zpětná vazba, motivační charakter mělo i pozitivní hodnocení jejich aktuálních výkonů. V průběhu vyučovacích hodin byly účelně rozvíjeny hodnotící dovednosti žáků a učitelky jim vytvářely prostor k vyjádření zpětné vazby s ohledem na naplnění vzdělávacího cíle.

V hospitovaných hodinách na druhém stupni převažovala frontální výuka vedená řízeným rozhovorem s dominantním postavením učitele v kombinaci se samostatnou prací žáků. V některých hodinách byla využita skupinová práce, která podporovala kooperaci žáků. Pedagogové často pracovali s tématem hodiny, k vyvození cíle a jeho vyhodnocení v závěru hodiny většinou nedocházelo, což snižovalo efektivitu vzdělávacího procesu. Formy a metody výuky ne vždy odpovídaly stanoveným výukovým cílům, činnosti podporující objevování, experimentování, tvořivost a kritické myšlení byly žákům nabízeny jen v omezeném rozsahu. Pouze v některých hodinách bylo učivo vhodně propojováno s reálným životem, zkušenostmi žáků a znalostmi regionu. Žáci většinou pracovali jen s učebnicemi a pracovními sešity, schopnost využívat různé informační zdroje byla rozvíjena jen nahodile. Formativní zpětná vazba žákům o míře zvládnutí probíraného učiva v průběhu výuky nebyla využívána, k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení byli žáci vedeni jen ojediněle. Diferenciací a individualizací výuky nebyly zaznamenány, žáci plnili obsahem i rozsahem stejné typy úloh bez odlišné míry obtížnosti.

Vzdělávací program školní družiny vhodně navazuje na školní vzdělávací program základního vzdělávání. Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v bezpečném a vstřícném prostředí. Účastníci měli dostatečný prostor pro realizaci naplánovaných aktivit zaměřených na zábavné, vzdělávací a sportovní činnosti, při kterých rozvíjeli své zájmy, dovednosti a tvůrčí schopnosti. Nabízené aktivity podporovaly všestranný rozvoj osobnosti účastníků a přispívaly k vytváření zdravých návyků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím školního informačního systému a v případě potřeby při individuálních konzultacích. Pro zjišťování průběžných výsledků vzdělávání využívají pedagogové standardní evaluační nástroje (srovnávací testy, písemné práce, ústní zkoušení, aktivita v hodinách apod.). V hlavních předmětech kurikula jsou žákům zadávány čtvrtletní písemné práce a tzv. „ředitelské prověrky“, kterými pedagogové ověřují jejich znalosti a dovednosti. Výsledky písemných prací jsou vyhodnocovány a porovnávány s dosaženou úrovní vědomostí z minulých let, vyučující se následně zaměřují na nejčastější nedostatky ve zvládnutí očekávaných výstupů, věnují se procvičování a upevňování problematických jevů ve výuce. Pedagogové se v průběhu vzdělávání snaží přispívat k předcházení školní neúspěšnosti poskytováním krátkodobého doučování a individuální pomoci žákům. Nastavená podpora ale není zcela efektivní, škola sice nevykazuje žáky s nedostatečným prospěchem, přijímat účinná opatření ke zlepšování výsledků v externím testování se však dlouhodobě nedaří. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány na pedagogické radě, ale pouze formálně, v omezeném rozsahu vzdělávacích cílů, vzdělávacím pokrokům žáků není věnována dostatečná pozornost.

Nastavený systém školních poradenských služeb, způsob sdílení informací s vyučujícími, vzájemná spolupráce a delegování rozsahu jednotlivých kompetencí i příslušné odpovědnosti za specializované činnosti jsou funkční. Školní poradenský tým průběžně sleduje signály rizikového chování a v případě potřeby uplatňuje školou stanovená pravidla postupu jejich řešení. Náležitá pozornost je věnována preventivním aktivitám s důrazem na aktuální problémy, wellbeing a podporu pozitivních prosociálních vztahů v třídních kolektivech. Výskyt rizikového chování se daří eliminovat prostřednictvím celoškolních akcí, projektových dnů a sportovních aktivit. Efektivitu primární prevence ve škole podporuje spolupráce s odbornými institucemi, organizované besedy a workshopy. Metodická prevence uskutečňované aktivity pravidelně vyhodnocuje a na základě získaných informací preventivní program každoročně aktualizuje.

V rámci kariérového poradenství je žákům a jejich zákonným zástupcům poskytována informační a poradenská pomoc při volbě dalšího vzdělávání. Žáci konzultují své budoucí profesní směřování s výchovnou poradkyní a jsou informováni o možnosti účastnit se vzdělávacích veletrhů a dnů otevřených dveří ve středních školách.

Vzdělávací příležitosti žáků jsou rozšířeny o pestrou nabídku dalších školních i mimoškolních aktivit, tematických besed, exkurzí, třídních výletů a kulturně vzdělávacích akcí. Žáci se pravidelně účastní předmětových soutěží a olympiád na školní nebo okresní úrovni. Své pohybové dovednosti mohou rozvíjet v rámci školních sportovních aktivit. Nabídka zájmových útvarů a možnost zapojit se do komunitního života obce jsou pro žáky příležitostmi ke smysluplnému a aktivnímu využití volného času.

Závěry

Vývoj školy

- Přetrvává funkčně nastavený systém preventivních aktivit, které rozvíjejí prosociální vztahy a přispívají k minimalizaci projevů rizikového chování.
- Škola nadále zlepšuje materiální a technické vybavení pro zkvalitnění výuky.

Silné stránky

- Systematická práce se vzdělávacím cílem, aktivizační metody výuky a individuální podpora žákům na prvním stupni účinně podporují rozvoj žákovských kompetencí. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (příležitosti ke zlepšení)

- Strategie rozvoje školy není pravidelně aktualizována s ohledem na současné vzdělávací trendy a potřeby školy. (1.1)
- Metodická podpora poskytovaná pedagogům není dostatečně účinná. (2.3)
- Na druhém stupni jsou žáci se vzdělávacími cíli seznamováni jen ojediněle, stanovené cíle jsou převážně vědomostního charakteru, nepodněcují tak žáky ke kritickému myšlení a rozvoji jejich individuálního potenciálu. (4.1)
- Výjimečně uplatňovaná diferenciací a individualizace výuky, ojediněle využívána reflexe vzdělávacích cílů a nedostatečný prostor pro rozvoj hodnoticích dovedností žáků na druhém stupni neumožňuje systematicky sledovat jejich vzdělávací pokrok. (4.3)
- Škola se zjištěnými výsledky vzdělávání zabývá pouze formálně, s ohledem na potřeby žáků nepřijímá účinná opatření a nevytváří vhodné podmínky pro jejich zlepšování. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Strategii rozvoje školy koncipovat v dlouhodobějším horizontu a pravidelně ji aktualizovat dle současných vzdělávacích priorit a podmínek školy.
- Na základě pravidelné hospitační činnosti poskytovat pedagogům systematickou metodickou podporu a ověřovat účinnost přijatých opatření.
- Realizovat vzájemné hospitace učitelů za účelem sdílení zkušeností.
- Systematicky reflektovat stanovené cíle vyučovací hodiny a pravidelně uplatňovat formativní hodnocení k evaluaci vzdělávacího pokroku žáků.
- Zaměřit se na účelné využívání forem a metod práce pro naplnění vzdělávacích cílů, zařadit do výuky aktivizační metody a rozvíjet schopnost žáků účelně využívat různé informační zdroje.
- Podporovat každého žáka podle jeho kognitivních schopností využíváním diferenciací a individualizace.
- Systematicky zjišťovat objektivní informace o výsledcích vzdělávání a přijímat účinná opatření k rozvoji potenciálu každého žáka.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Bystřany (ze dne 24. 2. 2010) včetně dodatků
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 25. 11. 2005, potvrzení ředitelky ve funkci s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 17. 9. 2024)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) a o základní škole (M 3) k 30. 9. 2023; o školní družině (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2023
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2023
7. Školní řád včetně pravidel hodnocení žáků s účinností od 1. 9. 2024
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2024
9. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2024/2025
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti včetně hospitačních záznamů, školní roky 2023/2024, 2024/2025 do termínu inspekční činnosti (vzorek)
12. Rozvrh hodin, školní rok 2024/2025
13. Zápisy z pedagogických rad a metodických sdružení, školní roky 2023/2024, 2024/2025 do termínu inspekční činnosti (vzorek)
14. Organizační řád školy platný ve školním roce 2024/2025 včetně organizačního schématu
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek) včetně osvědčení z dalšího vzdělávání vedená k termínu inspekční činnosti
16. Školní matrika, školní roky 2023/2024, 2024/2025 do termínu inspekční činnosti (vzorek)
17. Třídní knihy, školní roky 2023/2024, 2024/2025 do termínu inspekční činnosti (vzorek)
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
19. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-491/17-U (ze dne 11. 4. 2017)
20. Webové stránky školy: www.zsbystrany.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Gabriela Křížková, MBA, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Jana Hornová, školní inspektorka

PhDr. Hana Šťastná, školní inspektorka

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

14. 10. 2024